

Miksi metsätalous?

Uudet tutkimukset ovat osoittaneet metsäojitusten ravinnekuormittavuuden olevan aiemmin oletettua suurempaa ja pitkäaikaisempaa. Paikallisesti pienillä vesistöalueilla metsätalouden vaikutukset vesiin voivat olla huomattavat.

Monilla kunnilla on merkittävä metsäomaisuus, jolloin se on luomassa kysyntää aiempaa laajakatseisemmalle metsäsuunnittelulle. Kunta toimii metsäsuunnitelman ja metsänhoidon tilaajana ja siten toteuttajana, joka huomioi sekä taloudelliset että ympäristöhyödyt ml. virkistys- ja hyvinvointipalvelut.

Lähes jokaisella kunnalla on tavoitteita kestävän kehityksen mukaisen toiminnan edistämiseksi ja ilmastonmuutoksen tuomien vaikutusten hillitsemiseksi. Kokonaiskestävä metsäsuunnittelu on yksi väline näihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Se on ympäristövaikutukset huomioon ottavaa suunnittelua. Vesien hallintaa metsissä on tulevaisuudessa huomioitava enemmän huomattavan runsassateisten tai kuivien kausien lisääntyessä. Esimerkiksi metsäojien kunnostuksessa voidaan käyttää luontopohjaisia menetelmiä, joilla hidastetaan veden virtaamia ja samalla pidetään ravinteet kasvavien puiden käytössä.

Kunta voi organisaationa

Suunnitella ja hyötyä metsänhoidosta

Kunta voi suunnitella veden hyvän tilan ja kestävän ravinteiden käytön huomioivaa metsänhoitoa sekä asettaa metsiänsä käytölle talousvoitteiden lisäksi myös monihyötyisyyden tavoitteen.

Tuottaa hyvinvointia metsätalouden avulla

Hyvät virkistyskäyttömahdollisuudet, keräilytalous, maisema ja luonnon monimuotoisuus ovat lähtökohtina ja tavoitteina metsien käytössä.

Näyttää mallia metsien kestävässä käytössä ja monihyötyisyydessä

Yhteistoiminnassa voidaan esimerkiksi ylläpitää miellyttävää metsämaisemaa ja käydä vuoropuhelua ympäristönäkökulmista. Hyvä metsäympäristö tekee tulosta aluetalouteen esimerkiksi matkailun kautta. Yksityisten metsänomistajien joukko, joka omistaa merkittävän osan kuntien alueilla sijaitsevista metsistä, on nuorentumassa ja sijoittajia on tulossa mukaan yhä enemmän.

Vastuulliset toimialat

Päätöksiä valmistelevat ja niistä päättävät

Kunnan toimintaa ja taloutta suunnittelevat ja suuntaviivoja laativat päättäjät voivat laajentaa näkökulmaansa metsin monihyötyisyyteen. Metsien käytön strategiaa ja suunnittelua tilatessa voidaan painottaa kestävän ravinteiden käytön ja muutkin ympäristöasiat huomioon ottavaa suunnittelua.

Metsänkäytöstä vastaavat

Kunnan metsäomaisuuden käyttöä konkreettisesti hoitavat toimialat tai henkilöt voivat käytännön palveluja ostaessaan tai puukauppaa tehdessään suuntautua kestävyystavoitteisiin ja esimerkiksi hiilinielujen ylläpitoon. Monissa kunnissa on metsämaan kaupoissa kunnalla etuosto-oikeus.

Sidosryhmät

Hyvinvointi- ja virkistys-, sivistystoimialat

voivat tuoda ideoita metsien moninaiskäyttöön. Monessa kunnassa on myös metsään liittyvää elinkeinotoimintaa. Kuntalaiset ovat kiinnostuneita ja monesti huolestuneita lähimetsien tilasta. Metsät kuuluvat jokapäiväiseen toimintaympäristöön.

Metsäalan toimijoita

on laaja kenttä. Metsäsuunnittelijat ja metsänhoitoyhdistykset sekä metsien käyttöön liittyvät urakoitsijat, kuten erilaisten puuraaka-aineiden ostajat ja käyttäjät, voidaan koulutuksella tehdä tietoisiksi kaikista metsänkäytön vaikutuksista.

Esimerkkejä

lissä uudenlainen metsäsuunnitelma

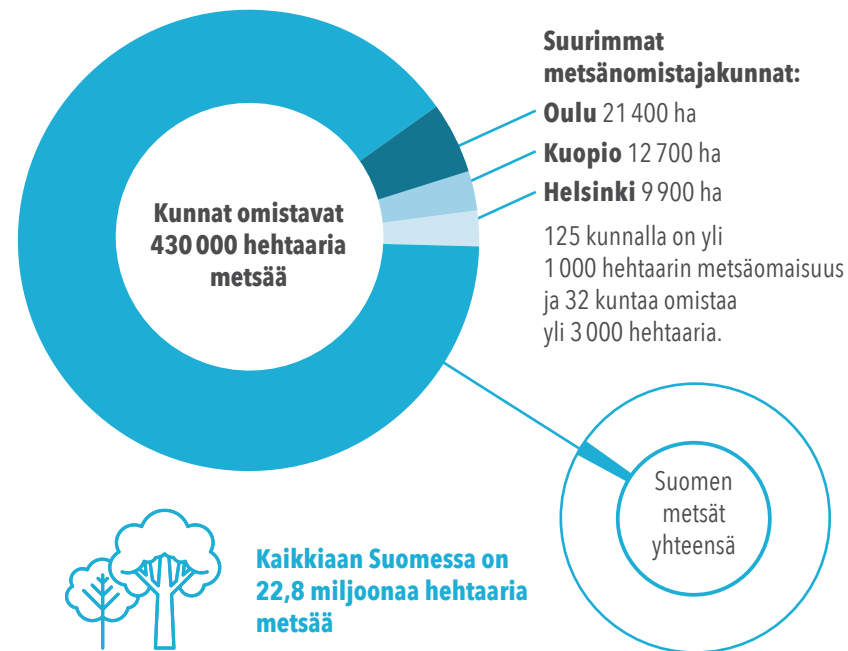
lin metsäsuunnitelmassa on huomioitu mm. vesien tila ja kestävä ravinnetalous sekä ilmastokestävyyttä tuova hiilensidonta. Suunnitelmassa pohdittiin myös virkistyskäytön näkökulmia sekä esimerkiksi ojituksen ja maanmuokkauksen vähentämistä, hakkuumenetelmien kehittämistä sekä uusien metsien istuttamista. Suunnitteluttamisprosessissa huomattiin, että kokonaisvaltaista metsien käytön näkemystä tarjoavia suunnittelijoita olisi hyvä olla enemmän ja suunnittelun hankintaan on kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota. lissä tulevaisuuden metsänhoitoa lähdetään toteuttamaan kokonaiskestävyiden periaatteella.

Turun metsissä jatkuvaan kasvatukseen

Turun kaupungin metsäkäytössä pannaan uuden suunnitelman mukaan käytäntöön jatkuvan kasvatuksen periaate, jolloin ei avohakata vaan mm. edistetään eri-ikäisrakenteisten luonnonmetsien lisääntymistä. Metsäsuunnitelman yleiset tavoitteet ovat luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen, metsien virkistysmahdollisuuksien parantaminen ja metsänhoidon taloudelliset tuotot. Jatkuva kasvatukseen on arvioitu pitkällä aikavälillä tulevan kokonaistaloudellisemmaksi, kun arvokkaan puun osuus kasvaa.

Metsät Suomessa

Kunnilla merkittävä rooli metsäomistajina

Tiesitkö?

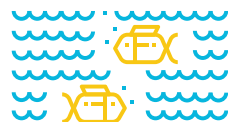
Hakkuutavoitteiden

pienennyksellä saadaan luonnon monimuotoisuus, ilmasto- ja virkistyskäyttöhyötyjä välittömästi sekä tuetaan alueella toimivia matkailuyrityksiä.

Kunnostusojituksen

kustannustehokkuutta on tarkasteltava huolellisesti. Esimerkiksi suometsissä se ei ole useinkaan kannattavaa.

Metsäalueiden hyvällä **vesienhallinnalla** vähennetään monenlaisia eroosiohaittoja ja vaikkapa teiden kunnossapitoa.

Metsätalouden osuus kaikesta Suomen vesistöihin menevästä ihmistoiminnan aiheuttamasta vesityppikuormituksesta on uusissa tutkimuksissa osoittautunut aiemmin luultua suuremmaksi.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Luke (2019). Suomen metsätalostat, Finér, L. ym. 2020. Metsistä ja soilta tuleva vesistökuormitus 2020

12%

typpikuormituksesta, aiemmin 6 %

14%

fosforikuormituksesta, aiemmin 8 %